

Total number of printed pages – 8

63 (FY)SEM-3/SEC/PHLSEC2013

2025

PHILOSOPHY

Paper : PHLSEC2013

(Logic and Reasoning)

Full Marks : 50

Pass Marks : 20

Time : Two hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

Answer either in English or in Assamese

1. Choose the correct option : $1 \times 5 = 5$

শুদ্ধ বিকল্পটো বাচি উলিওৱা :

(a) All men are mortal. Socrates is a man.
Therefore, Socrates is mortal.
This is an example of :

সকলো মানুহ হয় মৰণশীল।

ছক্ৰেটিছ হয় এজন মানুহ।

ছক্ৰেটিছ হয় মৰণশীল।

এইটো এটা উদাহৰণ :

- (i) Inductive argument
আগমনাত্মক যুক্তি
- (ii) Deductive argument
নিগমনাত্মক যুক্তি
- (iii) Abductive reasoning
অপহৰণমূলক যুক্তি
- (iv) Circular reasoning
চক্ৰীয় যুক্তি

(b) In a mediate inference, the term that connects the major and minor terms is called

মাধ্যম অনুমানত সাধ্য পদ আৰু পক্ষ পদক সংযোগ কৰা
শব্দটোক বোলা হয়

- (i) Predicate term
বিধেয় পদ
- (ii) Subject term
উদ্দেশ্য পদ
- (iii) Meddle term
হেতু পদ
- (iv) Conclusion
সিদ্ধান্ত

(c) Which type of inference uses two premises and a conclusion ?

কোন ধৰণৰ অনুমানে দুটা আশ্রয় বাক্য আৰু এটা সিদ্ধান্ত
ব্যৱহাৰ কৰে ?

- (i) Immediate Inference
অমাধ্যম অনুমান
- (ii) Inductive inference
আগমনাত্মক অনুমান
- (iii) Mediate inference
মাধ্যম অনুমান
- (iv) Analogy
সাদৃশ্য

(d) The valid converssion of "All cats are animals" is

সকলো মেকুৰীয়েই প্ৰাণী

এই বচনটোৰ শুদ্ধ সমবৰ্তনৰ হ'ব

(i) All animals are cats

সকলো প্ৰাণীয়েই হয় মেকুৰী।

(ii) Some animals are cats

কিছুমান প্ৰাণী হয় মেকুৰী

(iii) No animal is a cat

কোনো প্ৰাণীয়েই মেকুৰী নহয়।

(iv) Some cats are animals

কিছুমান মেকুৰী হয় প্ৰাণী

(e) How many terms should a valid syllogism contain ?

বৈধ নিৰপেক্ষ ন্যায়ৰ কিমানটা পদ থাকিব লাগে?

(i) Three

তিনি

(ii) Two

দুই

(iii) Four

চাৰি

(iv) Unlimited

সীমাহীন

2. Answer in very short : (any five) 2×5=10

অতি চমুকৈ উত্তৰ দিয়া : (যিকোনো পাঁচটা)

(a) Define inductive argument with an example.

এটা উদাহৰণৰ সৈতে আগমনাত্মক যুক্তিৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(b) What is meant by mediate inference ?

মাধ্যম অনুমান বুলিলে কি বুজা?

(c) What is obversion in logic ?

প্ৰতিবৰ্তন কি?

(d) What is contraposition ?

সমবিবৰ্তন কি?

(e) Define the mood of a syllogism.

ন্যায়ৰ বিন্যাসৰ সংজ্ঞায়িত কৰা।

(f) Why is the middle term important in a syllogism ?

ন্যায়ত হেতু পদটো কিয় গুৰুত্বপূৰ্ণ?

(g) What is the minor premise in a syllogism ?

ন্যায়ত পক্ষ আধাৰ বচনটো কি?

3. Answer in short : **(any five)** 5×5=25

চমুকৈ উত্তৰ দিয়া : (যিকোনো পাঁচটা)

(a) Explain the difference between deductive and inductive arguments with suitable examples.

উদাহৰণৰ সৈতে নিগমনাত্মক আৰু আগমনাত্মক যুক্তিৰ মাজৰ পাৰ্থক্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

(b) Write a short note on inductive generalization with an example.

এটা উদাহৰণৰ সৈতে আগমনাত্মক সবলীকৰণৰ ওপৰত এটা চমু টোকা লিখা।

(c) Write the differences between obversion and contraposition.

প্ৰতিবৰ্তন আৰু সমবিবৰ্তনৰ মাজত পাৰ্থক্য লিখা।

(d) Mention the rules of conversion. Can O proposition be converted? If not, then why?

সমবৰ্তনৰ নিয়মসমূহ উল্লেখ কৰা। O বচনৰ সমবৰ্তন কৰিব পাৰিনে? যদি নোৱাৰি তেন্তে কিয়?

(e) Deductive reasoning gives certainty, whereas inductive reasoning gives probability. Explain with illustrations.

নিগমনাত্মক পদ্ধতি নিশ্চয়তা দিয়ে আনহাতে আগমনাত্মক পদ্ধতিয়ে সম্ভাৱনা দিয়ে। উদাহৰণৰ সৈতে বৰ্ণনা কৰা।

(f) Define syllogism and explain its main characteristics.

ন্যায়ৰ সংজ্ঞা দিয়া আৰু ইয়াৰ মূল বৈশিষ্ট্যবোৰ বৰ্ণনা কৰা।

(g) State and explain the general rules of a valid syllogism.

বৈধ ন্যায়ৰ সাধাৰণ নিয়মসমূহ উল্লেখ কৰা আৰু বৰ্ণনা কৰা।

(h) Write short note on characteristics of syllogism.

ন্যায়ৰ বৈশিষ্ট্য সমূহৰ বিষয়ে এটি চমু টোকা লিখা।

4. Answer the following questions : **(any one)**
10×1=10

যিকোনো এটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Define the figures of a syllogism. Explain all four figures with examples.

ন্যায় সংস্থানৰ সংজ্ঞা দিয়া। উদাহৰণৰ সৈতে ন্যায়ৰ চাৰিওটা সংস্থানৰ বৰ্ণনা কৰা।

(b) Define immediate inference. Discuss its characteristics with *two* suitable examples.

অমাধ্যম অনুমানৰ সংজ্ঞা দিয়া। উপযুক্ত উদাহৰণৰ সৈতে ইয়াৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।
